

čelom in prepričanju starišev? Ali naj bo samo nevera prosta, da more vero in vernost preganjati? (Konec prih.)

Gospodarske stvari.

Krma konja.

Nihče nima v sedanjem času preveč, vsakdo se toži, da mu hodi pri marsičem trdo. Kmetje niso zadnji pri taci tožbah. Ne moremo reči, da kmet nima uzroka za tako tožbo. To je, da ga ima, če kdo na svetu, kmet dovolje, vendar pa sodimo, da tudi kmet izmetava sem ter tje kaj — brez potrebe ali vsaj brez vsake koristi.

Opozorimo v tem pa dnes naše bralce na krmljenje konj. Vsakdo zna, da je konju treba veliko krme, več, kakor le kateri drugi izmed domače živine in prav za to konja ne držé modri gospodarji v svojem hlevu, ako jim ga ni potreba: konj ne more pri kmetu nikdar biti samo — za igračo. Ali tudi tačas, ko mu je konj potreba, mora gledé njega tako ravnati, da ima iz njega največji dobiček, stroškov pa, čem manj mu jih je mogoče. In pri teh je krma skorej glavna stvar. Dovolje je konj mora dobiti, sicer se ne razvije v svoji rasti, kakor bi se lahko, ali pa opeša, prej, kakor prinese to natora za seboj. To je resnica, toda na drugi strani je tudi istotako resnica, da pri njej ni treba — potrate, ne kar se tiče časa, ne kar zadeva obilja krme.

Krme je dati konju v pravem času, v pravi meri in po pravem načinu: če se ne izgodi tako, vselej je krivo krmljenje in kmetu kje kako na škodo. Kar se tiče časa, v tem je reda čez vse potreba, nekaj, o čemer se prepriča človek čisto lahko pri vojaških konjih. Prav zato, ker je pri njih krmljenje oster red, vzdržijo oni veliko in so pri vsem še lepe in čvrste postave. V tem pa je še gledati potlej na to, za kako delo da se žival vporabi, vendar pa gre pri tem že bolj na mero, v kateri se ji daje krma. Težje ko je delo, več ali vsaj bolje krme ji je treba. Vendar pa se to naj ne zastopi tako, da naj žival ostane na pol lačna, če ne dela, daje pa se ji toliko krme, kedar dobi težko delo, da bi se lahko prezobjela. Eno, kakor drugo prinese, če se ponavlja, zdravju živinčeta škodo, tedaj ne kaže.

Ali tudi v načinu, po katerem se daje krma, greši se lahko, izlasti pri ovsu, rezi in enaki krmi. Skušnja uči, da gre tako krmo dati suho, ne pa vmočene. Stvar se razloži lahko in sicer tako-le: Ako dobi konj tako krmo suho, mora dalje jo žvekat in jo drobi torej bolje ter jo tudi vso preslini, nekaj, kar služi v bolj prebavljanje. Če pa je krma vmočena, vzame jo žival hitro va-se in jo le malo oslini, zato

pa gre tudi večinoma taka skozi njo, ne da jo žival v želodci prekuha ter jo tako priredi, da preide v kri in meso. To pa nam tudi velevala, naj damo živali še le potem piti, ko se je že nažrla, ne pa koj iz kraja, sicer bi sline ji bile namešane z vodo ter bi ne imele toliko moči za prebavljanje.

Sejmovi. Dne 16. avgusta v Lembachu, v Sevnici, v Poličanah, v Mozirji, v Vuzenici, v Strassu in pri sv. Vidi za Ptujem. Dne 18. avgusta v Brezji pri Mariboru, v Jarenini, v Kapelah, na Pilštanji, pri M. D. v Puščavi in v Črmožišah pri Rogatci.

Dopisi.

Iz Maribora. (Slov. petje.) Veselo je bilo v nedeljo pri nas, prav veselo, kajti take svečanosti, kakor smo jo doživeli to nedeljo na vrtu „Gambrinushalle“ nismo že dolgo imeli. Ona je bila dokaz, da slov. ljudstvo ni zadnje in kar se rodoljubja in petja tiče, sili ono in to tudi sme, med prva avstrijska ljudstva. Na vabilo „slov. pevskega društva“ v Ptuji prišlo je iz vseh slov. krajev pevcev in pevk, gotovo nad 250. Največ jih je bilo iz Ljubljane, iz tamošnje slov. čitalnice in zatem pevsko društvo „Slavec“, iz drugih krajev vseh, v katerih se goji umetno slov. petje, pa so prišli, kar jih je največ moglo iz doma. Vse točke v sporedu so bile izvrstne in so jih morali pevci skoraj vse ponavljati. Vodil je petje večinoma g. Fr. Jurkovič, nadučitelj v Šmarji, samo pesem „Domovini“ je vodil g. Förster iz Ljubljane, ker jo je sam in to kaj izvrstno sestavil. Vmes in po vsporedu so peli „Slavec“, čitalnica v Mariboru, moški pevski zbor iz Ljubljane itd. Ljudi je bilo gotovo kacic 1500, število kakor se jih ne zbere, kjer bodi pri enacijah veselica, ki niso brez stroškov. Vse je bilo pri tej veselici lepo in celo Nemcem se je v Mariboru slov. petje in vsled tega tudi po nekaj slov. ljudstvo, kar ga biva zunaj štajarske dežele, pripkupil in slišal sem iz pristnih nemških ust besede: Slov. grlo je za petje vse kaj druga, kakor nemško. Zato pa smem reči, da smo mi, ki bivamo v Mariboru, lahko iz srca hvaležni „slov. pevskemu društvu“, da si je izbralo bilo letos prav naše mesto za svoje občno zborovanje. Take in enake veselice so, kakor navlaš za to, da nam delajo pot do spoštovanja tudi pri taci, ki ne beró naših, poštenih slov. listov. Naj torej doni vesela pesem, ki pravi:

Zato iz srca globočine

Puhté nam želje do višine:

Slovanske naše domovine

Ne zabi večni nam Gospod!

Z Dobrne. (Zadnjo slavnost v hiši cesarjevej) so po svojih skromnih močeh

poskusili poveljevat tudi Bogu in cesarju zvesto vdani državljani v tihej dolinici ovokrajnej. Na dan poroke nadvojvodice Valerije nas je glas zvona privabil k slovesnej sv. meši. Ko je služba Božja minola, podali so se šolarji na dva kraja, kjer so jim domači dobrotniki omislili malo južino. Odtod se je mladež napotila v šolsko poslopje. Tu je načelnik krajno-šolskemu sovetu, namreč veleč. g. duhovni svetovalec in dekan mladim rodoljubom razložil pomen danesnjega dneva. Zatem je gospod nadučitelj slikal dobrotljivo srce visoke neveste ter poslušalce vzpodbujal k posnemanju, to pa v vseh okoliščinah življenja in vedno pod krasnim geslom: Vse za vero, dom, cesarja! Sledilo je petje in deklamovanje. Vse je izpadlo izborno. Konečno se je med vbožne učence sporazdelilo blago za obleko, kar so po prizadevanji mladinoljubnega gospoda dekana bili oskrbeli šolski prijatelji. A popoldne so topličarji priredili tombolo v korist naše šoli. Slavnost se je završila zvečer z godbo pred hišo zdravilnice, kjer smo ob enem gledali tudi raznovrstne rakete. Bodi še pristavljeno, da je na občinskem poslopji skoz celi dan plapolala avstrijska zastava, oznanjujoč okoličanom danesnjo slavnost v rodovini svetlega cesarja.

Iz Marenberskega okraja. (Oskrunjenje praznikov; konec bogokletneža.) [Konec.] Ubogi pa zraven trmoglavu Sobotčani, kateri takega župana imajo! Ni se treba čuditi, da pod njegovim vodstvom se smejo nedelje in prazniki s plesom, prešestovanjem in pijančevanjem tako oskrunjati in da se taki poboji gode. Sicer so še pa njegovi „liberalni bratje“ na Muti, v Marenbergu in še kje drugod, kateri so zdajnega nrastvenega propada krivi. Toda Bog nikomur nič dolžen ne ostane. To je moral tudi neki Karol Seifried, p. d. Koch v St. Ožbaltu pri Ivniku, bivši ožji prijatelj omenjenega „Sobotskega purgermajstra“ okusiti. — Valed svojega bogatstva, h kateremu so mu tudi lahkomišelniki Sobotčani pripomogli, se je silno prevzel. Postal je poslednjič popolnoma neveren ter je čez poštene duhovnike zabavljal, zoper vero in nramnost tako umazano govoril in kot zakonski mož take nesramnosti počenjal, da bi se nad tem vsak količkaj verni in pošten človek zavzeti moral. Rajnega nepozabljivega apostolskega škofa Slomška je imel navado imenovati največjega „bindašarskega“ ščubarja. Kratko, ta nesrečni nemški liberalce je Sobotčanom in njihovemu „purgermajstru“ s svojim hudobnim jezikom možgane zmešal, vere jih večinoma oropal, ter zakrivil zdajno veliko telesno in dušno revščino. Pa Bog mu ni mogel več dalje prizanesti ter ga je hudo že na tem svetu kaznovati moral. Začetkoma leta 1888 je ta brezbožno ob pamet prišel. Poslali so ga v Gradec v norišnico, kjer je letos meseca aprila kot

popolnoma neozdravljivi norec umrl. To je očitiden dokaz, kamo nevera in brezbožno življenje pripelja. — Pa kakor se kaže, bodo tudi take žalostne prikazni zaslepljenim prebivalcem v Šoboti težko kedaj oči odprle. —k.

Od Sotle blizo Brežic. (Raznoterosti.) Glejte jih, taki so naši mestjanje! Pred dvema letoma se je tukaj pozidala deželna bolnica in ona je res krasna stavba, toda boče nam v oči samo nemški napis. In tu so potrebovali zdravnika, ker okrajni zdravnik ne more sam shajati. Zdravniško mesto za bolnišnico je bilo razpisano, pa ker je deželna plača bila prenizka, ni bilo nobenega prošnika, mestni očetje boječ se, da bi ne bilo nobenega zdravnika, so zato sklenili dodati še poleg deželne plače iz mestne blagajnice na leto 300 gld. in zdaj se res oglasi vrli g. dr. Šmirmaul in tudi službo nastopi. Naši zagrizenci pa spoznajo, da g. dr. Šmirmaul ni njihove gore list, ter so ga začeli bolj pisano gledati in tisti znani očetje nasvetujejo, naj se g. zdravniku mestna nagrada odvzame, ker noče njih stare pesmi peti. No to pa je še le ostalo bolj tiho, zdaj pred neolikim časom pa se zopet zarotijo proti g. zdravniku in vložijo gg. odborniki predlog, kateri se pri občinski seji na dnevni red spravi. V predlog pa so bile cele litanije spisane proti g. zdravniku in se zahteva, da se mu naj mestna nagrada odkloni in kam drugam porabi; nekaj naj bi se dalo novemu g. okr. zdravniku Sežunu, ker je komaj mesec dni bil v Brežicah, pa je že pri deželnih volitvi ž njimi volil in tako zatajil, da je Kranjec. Predlog je podpisalo bojda 14 mestnih očetov, sestavil ga je naš Jakec Lastnek, nekdanji davkar. V tej službi svoji pa se je prosil v penzijo, češ, da ne more več služiti. Ko pa pride Jaka v penzijo, že je pa dovolje močan, da prevzame službo tajnika v okrajnem zastopu. Jaka si misli: dobri so 600 gld., po cesti mi pa ne bo treba hoditi, saj je dober načelnik, saj smo si v rodu, naj le cestarji po svoje delajo in lenobo pasejo, saj bo že kmet plačal. Ali ni Jaka torej čisto dober tajnik za svoj trebuh? Ako je pa treba kake agitacije za volitve ali šulverein, tedaj gre Jaka okoli, kakor lisjak ali medved po piščali. On zna tako sladko govoriti: le tega volite, potem bote še prodec navažali in Bog ve, kaj jim vse obeta. In še celo Südmark je ta Jaka spravil na noge. Proti poštemu g. dr. Šmirmaul predlaga, naj mu vzamejo nagrado, zato, ker ga noče posnemati, naj bi zatajil, da ga je slovenska mati rodila in ga zemlja domača živi. Jaka, tudi tebe pa še kaj čaka, česar se gotovo bojiš.

(Konec prih.)

Iz Vranskega. (Stavbe, petje.) Naš prijazen trg odlikuje se ne le s svojo naravno lepoto, ampak tudi s čednimi hišami, katere so tržani v teku zadnjih let ali popravili ali pa

na novo sezidali. Izmed vseh stavb pa smo najbolj ponosni na hišo božjo, našo cerkev. Še ni preteklo deset let in poprejšnja cerkev predru-gačila se je od zunaj in znotraj; od cerkvenega tlaka, do pozlačenega jabelka na zvoniku je taka, kakor bi jo „iz škatljice vzel“. Da ima ta prijetna vnanost velik vpliv na razvitek nabožnosti, oporekal mi ne bode nihče, kakor mi bode tudi vsak pritrdil, da tudi notranja služba božja, zlasti orgljanje in petje, (oboje v pravem cerkvenem duhu) povzdiguje duh in blaži srce. Pri nas pa žalibog pogrešamo že dalj časa lepoglasnega orgljanja in vbranega, dostojnega cerkvenega petja. Bi se li ne dalo temu opomoči? V sosednjih župnijah imajo povsod vrejeno, milodoneče cerkveno petje, da je veselje poslušati, pri nas pa se veselimo tihe sv. meše. Nas li ne bode sram, ako zaostanemo za drugimi? Upam pa, da bodo te vrstice zadostile, da se bode orgljanje in petje pri nas zboljšalo in da bodo naš preč. g. župnik, kakor druge še težavnejše stvari, tudi to uredili na zadovoljnost svojih udanih faranov.

Politični ogled.

Avstrijske dežele. Minister grof Taaffe je imel te dni dogovor z dr. Riegerjem, vodjo staročeške stranke, na Dunaji in se je potem odpeljal na svojo graščino v Ellischau. Še ve, da se piše v listih sedaj veliko o tem njegove-m dogovarjanji, toda nam se zdi, da ne zna noben list doslej „te prave“ o njem. — V prvih dnevih meseca septembra vrši se v Warnsdorfu, mestu na severu češkega kraljestva, shod nemških katoliških mož in bodo razprave na njem zanimive, ali pa bodo tudi kaj izdale, to še ni gotovo, kajti ti možje niso nič kaj pri-jazni Čehom in zato se malokdo zanima za njih sklepe, da-si so v časih prav dobri. — Na raz-stavi v Gradci so imeli te dni nek „strike“ pri oddelku za vino; to pa za tega voljo, ker je odbor tirjal vstopnino še posebej za to, če je hotel človek iti poskušat vina. Ta vstop-nina pa je bila na škodo razstavljalcem vina in zato niso hoteli več razstaviti vina. Sedaj je odbor opustil vstopnino in komur ljubi, lahko gre vino poskušat, se ve, da ne brez denarja. — Ces. namestnik, baron Kübeck je razglasil v nemškem in slov. jeziku cesarjevo zahvalo, gledé na sijajen vzprejem v Gradci. Slov. jezik pa jih bode na voglih nemškega mesta. — V sredo, dne 20. avgusta, izvrše se volitve na Koroškem v dež. zbor; Slovenci zmagajo go-tovo v Velikovskem okraji, v Celovskem in Beljaškem pa ne gredo volit. da-si imajo precej glasov, toda je jih premalo. — Velika skup-sčina družbe sv. Cirila in Metoda bode letos v Ljubljani, najbrž že dne 24. avgusta. — Na Kranjskem se vrše v tem meseci uradni

shodi ljudskih učiteljev in je veselo to, da gg. učitelji pri njih ne delajo politike, kakor se godi to pri njih nemških tovariših. — V Gorici so sklenili trgovci, da ne bodo ob ne-deljah prodajali blaga, toda že prvo nedeljo potem je imel eden svojo štacuno odprto, zato pa je našel jo drugo jutro vso v blatu. Čemu se ni držal dogovora? — Vlada je prepovedala ljudski shod v Trstu; lahončičem je hodilo za to, da nagajajo vladi za voljo rajne „pro-patrije;“ to pa po krivem, saj je vlada jim dolgo prizanašala, da-si so vpričo nje silili prek črno-rmenih soh v Italijo. — Ni resnica, da bi se bilo Miškatoviču, vodji „narodne“ stranke hrvaške zmešalo v glavi. Mož je v rokah Madjarov in najbolj zato, ker „jemlje iz njih jasli“, to se pravi: madjarska vlada daja mu plačo in mož ji je za to hvaležen ter tlači Hrvate v madjarski koš. — Madjari vohajo zopet pri ogerskih Slovakihs panslavizem. Menda pa še imajo Slovaki v kakem zavodu denarja, da se Madjarom toliko krčijo roke po njem. Na hvalo pa rečemo, da sedanja ogerska vlada ni več taka, kakor je bila pod Kolomanom Tisza in torej se ni bati več tacih krivic, kakor so bile poprej v navadi.

Vunanje države. Neko prerokovanje pravi, da so sedanji papež, Leon XIII., „lumen de coelo“, to je luč iz neba in če gleda človek na delovanje sv. ožeta, prepriča se lahko, da so v resnici luč iz neba. Njih okrožnice so namreč take, da jih celo nekatoliški možje spoznavajo za modre in tudi sedaj imajo enako okrožnico sv. oče v pripravi, da se pošlje v svet. — Nova Italija nima zadosti na deželah, ki si jih je v Evropi pridobila, ampak segla še je dalje, v Afriko, na dežele ob „rdečem morji.“ Te pa ji hodijo tako drage, da bi bilo za-njo dobiček, ko bi se jih mogla iz nova iznebiti. — Po španjskih deželah imajo zmirom kolero in ni se kmalu nadjati, da je bode konec. — Na Francoskem se prikazuje tu in tam posebna ljubezen do Rusije, to pa izlasi v tem, da pre-žijo ondi na ruske nihiliste ter jih vjamejo, kjer jim koli pridejo do njih gnezda. — Angleži so kaj lepo vsprejeli avstrijsko brodovje, ko je priplulo tje, na poti v severno morje. — Nemški cesar se poda dnes, dne 14. avgusta na Rusko in obeta-si, da pridobi ruskega carja za-se, to je za posebno zvezo z Nemčijo. Vprašanje pa je, če se mu tudi posreči. — Kolikor se sliši iz Rusije, v resnici ondi nihče ne misli na to, da naj začne vojsko, naj še bode komur koli na ljubo. Tudi dobro. — Bolgar-ski knez, princ Koburški se vrne te dni v Bolgarijo in pridejo mu gg. ministri že na pol poti nasproti, pa ne da bi za tem tičalo kake posebne reči! — V Srbiji so se pokazali zopet liberalci, t. j. možje, ki so svoje dni pri kralji Milanu bili na vrhu. Kaj pomeni kje to? —